

Arap Dili ve Felsefe Arasındaki İlişki: Felsefi Söylem Üzerindeki Dilsel Etkinin Analizine Dair

The Relationship Between Arabic Language and Philosophy: On the Analysis of Linguistic Influence on Philosophical Discourse

RASHAD SEYIDOV

Atatürk University

Received: 11.11.2024 | Accepted: 30.06.2025

Abstract: The relationship between the Arabic language and philosophy is characterised by a rich historical tapestry that emphasises the profound influence of Arabic translations on Greek philosophical texts. These translations not only preserved ancient wisdom, but also facilitated the development of a unique philosophical terminology within the Arabic language, enabling nuanced discussions previously unavailable. In this context, the contributions of Arab philosophers have been instrumental in linking Eastern and Western philosophical thought and fostering a dialogue that has enriched both traditions. As we continue to explore the depths of philosophical discourse, it has become increasingly clear that the Arabic language is not only a medium of communication, but also a vital force shaping and influencing philosophical enquiry across cultures. This dynamic relationship reveals the interconnectedness of language and thought and enables us to recognise the importance of linguistic diversity in the advancement of philosophy as a whole. Accordingly, our study aims to identify and analyse the linguistic influence on philosophical discourse based on the relationship between Arabic language and philosophy. The study, which was completed based on the literature sources, used research, examination and analysis methods.

Keywords: Language, Arabic language, Philosophy, Philosophical discourse, linguistic influence.

Giriş

Tanrı'nın insana bahşettiği en büyük yetilerden biri de hiç şüphesiz dil yetisidir. Dil, yalnızca bir kelimeler bütünü değil, aynı zamanda zihnin ve kalbin tezahür ettiği en önemli aracı temsil eder. Zira kelâm, insanın hem kendi iç dünyasını hem de varoluşsal hakikati kavramasına imkân tanır. İslam düşünürleri, dilin ve düşüncenin birbirinden ayrılmaz biçimde içkin olduğunu ifade etmiş ve bu ilişkinin teorik temellerini detaylı biçimde açıklamışlardır. Bu çerçevede, Arap dili ve onun felsefi söylem üzerindeki etkisi yalnızca filolojik bir inceleme konusu değil, aynı zamanda bilgiye ulaşma sürecinin temel bir bileşeni olarak değerlendirilmelidir.

Arapça, Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ve Hz. Muhammed'in beyanlarını aktardığı dil olması bakımından özgün bir statüye sahiptir. Bu dilin belagat ve fesahat düzeyindeki yetkinliği, onu yalnızca bir iletişim aracı olmaktan çıkarıp felsefi, kelami ve tasavvufi söylemlerin inşasında temel bir unsur hâline getirmiştir. Bu bağlamda, İslam âlimleri Arapçanın nahiv ve sarf yapısını değerlendirirken, bu dili salt gramer kurallarına indirgememiş; aksine, hakikatleri aklî ve naklî bir bakışla çözümlemeye olanak tanıyan bir düşünsel çerçeve içinde ele almışlardır. Nitekim Câhiz'in (ö. 868) "el-Beyân ve't-Tebyîn" adlı eserinde dile dair ortaya koyduğu tespitler, dilin sadece bir kelime dizgesi değil, aynı zamanda zihinsel ve ruhsal idrakin aracı olduğunu ortaya koyar niteliktedir.

Arapçanın felsefi söylem üzerindeki etkisini anlamak için, bu dilin klasik felsefi mirasla olan etkileşimine odaklanmak gerekmektedir. Zira Eflatun ve Aristoteles'in eserleri, Tercüme Hareketi'nin zirveye ulaştığı Abbâsiler döneminde (VIII.-X. yüzyıllar) Arapçaya aktarılmış, İslam filozofları bu metinleri yalnızca tercüme etmekle kalmamış, aynı zamanda onları İslamî düşünce geleneğiyle harmanlayarak özgün bir felsefi sistemin temellerini atmışlardır. Ebu Yusuf Ya'kûb bin İshâk el-Kindî (ö. 873), Ebu Nasr el-Fârâbî (ö. 950) ve İbn Sînâ (ö. 1037) gibi düşünürler, Antik Yunan felsefesinin temel eserlerini sistemli biçimde analiz etmiş, Aristoteles'in mantık sistemini İslam epistemolojisiyle bütünleştirerek kalıcı bir entelektüel miras oluşturmuşlardır.

Bu süreç yalnızca iki dil arasında gerçekleştirilen teknik bir çeviri faaliyeti olarak değerlendirilmemelidir. Zira tercüme edilen metinler

Arapçanın zengin kavramsal evreninde yeniden şekillenmiş, yeni terimler oluşturulmuş ve bu suretle derinlikli felsefi analizlerin önü açılmıştır. “Ma’kûlât-ı aşere” (on kategori), “heyûlâ” (ilk madde), “sûret” (form), “illet” (sebeb) gibi terimlerin Arapçaya kazandırılması ve İslam felsefesinde temel kavramlara dönüşmesi, bu dönüşümün entelektüel derinliğini ortaya koymaktadır. Öte yandan, İslam felsefesinin en etkili figürlerinden biri olan İbn Rüşd (Averroes) (ö. 1198), Aristoteles’in eserlerine yazdığı kapsamlı şerhlerle yalnızca İslam dünyasını değil, Latin skolastiğini de etkilemiştir. Onun “*Tebâfütü’t-Tebâfüt*” (Tutarsızlığın Tutarsızlığı) adlı eseri, Gazâlî’nin (ö. 1111) Aristotelesçi felsefeye yönelik eleştirilerine karşı bir savunma niteliği taşır ve akılla vahyin uzlaştırılması gerektiğini ileri sürer. İbn Rüşd’ün “*Fasl al-Maqal*” (Karar Kitabı) adlı eserinde ortaya koyduğu görüşler, din ile felsefenin çatışan iki alan olmadığını; aksine, doğru biçimde anlaşıldıklarında felsefi düşünmenin dinî hakikatleri kavrama sürecine katkı sunduğunu savunur.

Bu bağlamda, Arap dili ile felsefi söylem arasındaki ilişkinin müstakil bir araştırma konusu teşkil ettiği açıktır. Söz konusu ilişki yalnızca dilbilimsel bir analizle açıklanamayacak kadar derinliklidir. Çünkü dil, yalnızca bir iletişim aracı değil, aynı zamanda düşünsel formların ve kavrayış biçimlerinin vücut bulduğu bir zemindir. İslam filozofları, dil ile düşünce arasındaki bu karşılıklı etkileşimi kavrayarak, hem özgün epistemolojik sistemler inşa etmiş hem de Antik Yunan mirasıyla kurdukları entelektüel etkileşim sayesinde yeni bir kelami ve felsefi söylem üretmişlerdir.

Arap Dili ve Felsefe

Arap dili, felsefi düşünceyi derinden etkilemiş hem kadim bilgeliğin aktarımı için bir araç hem de yeni fikirlerin geliştirilmesi için bir köprü görevi görmüştür. Bu bağlamda ilgili terminolojilerin üretilmesi karmaşık felsefi kavramların ayrıntılı bir şekilde araştırılmasına olanak tanırken, Yunan felsefi eserlerinin Arapçaya çevrilmesi, antik çağın entelektüel mirasını korumuş ve genişletmiştir. İslam’ın Altın Çağı’nda, Arap dili entelektüel söylem için birincil ortam olarak ortaya çıkmış, dolayısıyla kültürel ve coğrafi sınırları aşan bilginler arasında zengin bir diyalogu kolaylaştırmıştır. Dil ve felsefe arasındaki bu dinamik etkileşim, yalnızca o zamanın felsefi manzarasını zenginleştirmekle kalmamış; aynı zamanda gelecekteki felsefi

gelişmeler için de temel oluşturarak küresel düşüncenin gelişmesinde temel bir güç olarak Arap dilinin kalıcı mirasını göstermiştir.

Arapçada felsefi kavramlar için terminolojilerin geliştirilmesi, karmaşık felsefi fikirlerle daha derin bir etkileşimi kolaylaştıran önemli bir başarıydı. Müslüman bilginler, başlangıçta Yunancada ifade edilen nüanslı felsefi kavramları ifade etmek için kesin Arapça terimler oluşturma gibi titiz bir görevi üstlendiler. Bu çaba yalnızca Arap dilini zenginleştirmekle kalmamış aynı zamanda bu fikirlerin İslami entelektüel düşünceye sorunsuz bir şekilde entegre edilmesini sağlamıştır. Süreç, soyut Yunan felsefi kavramlarının Arapçaya çevrilmesini içermektedir; ve bu da hem dillerin hem de kültürlerin derinlemesine anlaşılmasını gerektiriyordu. Bu dilsel çaba, felsefi söylemin İslam dünyasındaki bilginler için erişilebilir kalmasını sağlamak için çok önemlidir. Bu tür terminolojilerin geliştirilmesi, sonraki yüzyıllarda gelişecek ve bir sorgulama ve tartışma kültürü geliştirecek entelektüel bir geleneğin temelini atmıştır.

7. yüzyıldan itibaren Arap dilinin gelişimi, Arap Yarımadası'nın ve ötesinin çeşitli kültürel ve entelektüel manzaralarını yansıtan zamanın felsefi akımlarıyla iç içe geçmiştir. Başlangıçta Arap dili, erken dönem Arap kimliğini şekillendiren dini ve felsefi fikirlerin bir karışımını vurgulayan, dilin erken biçimlerinin yıldızlara ve putlara tapınma ile bir arada var olduğu çeşitli etkilerle zengin bir ortamda ortaya çıkmış bulunuyordu (Chejne, 1968). Dil geliştikçe, özellikle bilginlerin Yunan tıbbi ve felsefi metinlerini Arapçaya çevirdiği ve böylece kadim bilgeliği koruyup genişlettiği ortaçağda Endülüs'ün bilgi aktarımı için bir araç haline gelmeye başlamıştır (Versteegh, 2014). Bu dönemde, Aristoteles düşüncesini İslam felsefesiyle sentezleyen ve metafizik ve dini fikirlerin etkileşiminin felsefi sorgulama için yalnızca kabul edilebilir değil, aynı zamanda gerekli olduğunu vurgulayan İbni Sina gibi önemli düşünürlerin yükselişine tarihsel olarak tanık olunmaktadır. Bu bağlamda Arap filozofların tarih bilinci, dünyayı durağan bir varlık olarak görmekten, onu dinamik felsefi merceklerden algılamaya doğru kaymış ve bu da toplumsal yapıları etkileyen etik ve yasallık üzerine daha zengin (Corbin, 2014) bir söyleme olanak sağlamıştır (Mardin, 1989, ss. 189-210). Dolaşısıyla Arap yazısının kendisi de önemli dönüşümler geçirmiş ve Arapça konuşan bilginlerin kendi zamanlarının felsefi gelenekleriyle etkileşime girmesiyle ortaya çıkan zengin fikir ve ifade dokusunu

barındıracak şekilde evrimleşmiştir (Hourani, 2013). Dil ve felsefe arasındaki bu dinamik ilişki, Arapçanın yalnızca bir iletişim aracı olarak değil, aynı zamanda çağlar boyunca varlığını sürdüren felsefi fikirlerin ifade edilmesi ve evrimi için önemli bir araç olarak nasıl hizmet ettiğinin de altını çizmektedir.

Abbâsiler dönemindeki çeviri hareketi, Arap dili içindeki felsefi düşüncenin evriminde önemli bir değişimi işaret ederek zengin bir entelektüel geleneğin temelini atmıştır. Bu hareketin merkezinde, felsefi fikirlerin antik Yunan ve Süryanice metinlerden Arapçaya yayılması için hayati bir kanal görevi gören Greko-Süryani-Arapça çeviri sistemi bulunmaktaydı. Arap fetihleri ve ardından gelen Abbâsî Devrimi, bu çeviri faaliyetini hızlandırmış ve bölgedeki felsefi söylemi önemli ölçüde etkileyen canlı bir bilgi alışverişini mümkün kılmıştır. Özellikle bu süreç, felsefenin Arap dili içinde resmi bir çalışma alanı olarak yerleşmesine katkıda bulunmuş ve hem klasik hem de modern düşüncenin gelişiminde belirleyici bir rol oynamıştır (Putri & Priyodanto, 2023, s. 9, 14, 12).

Bu dönemde Fârâbî gibi filozoflar, çeviri hareketinin entelektüel etkisini derinleştiren önemli katkılar sunmuşlardır. Fârâbî, yalnızca Yunan felsefi metnlerinin biçimsel çevirisiyle ilgilenmemiş, aynı zamanda bu eserlerin kavramsal düzeyde nasıl aktarılması gerektiği üzerine düşünceler geliştirmiştir. *Kitâbu'l-Hurûf* adlı eserinin ikinci bölümünün son kısımlarında, felsefi terimlerin bir dilden diğerine çevrilirken hangi hususlara dikkat edilmesi gerektiğini ayrıntılı biçimde ele almıştır (Fârâbî, 1986, s. 121-135). Bu bağlamda, kavramların sadece kelime karşılıklarının bulunarak değil, aynı zamanda kavramsal bağlamlarıyla birlikte ele alınarak çevrilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Örneğin, Aristoteles'in "ousia" kavramının Arapçaya nasıl çevrilmesi gerektiği üzerine yaptığı tartışmalar, felsefi istilahların dilsel aktarımında ne kadar titiz bir yaklaşım benimsediğini göstermektedir.

Fârâbî'nin bu konudaki katkıları yalnızca çeviri süreciyle sınırlı kalmamış, aynı zamanda mantık ve terminoloji alanında da önemli teorik çerçeveler geliştirmiştir. *el-Elfâzu'l-Musta'mele fi'l-Mantık* adlı eserinde, mantık disiplininde kullanılan temel terimleri sistematik bir biçimde ele alarak, bu kavramların anlamlarının nasıl inşa edilmesi gerektiğini açıklamıştır (Fârâbî, 1985, s. 42-58). Mantık biliminde kullanılan terimlerin dilsel ve düşünsel arka planını değerlendirerek, onların yalnızca kelime düzeyinde

değil, düşünsel bağlamlarıyla birlikte anlaşılması gerektiğini ileri sürmüştür. Bu yaklaşımı, çeviri faaliyetinin sadece bir metni başka bir dile aktarmaktan ibaret olmadığını, aynı zamanda felsefi düşüncenin dil aracılığıyla yeniden yapılandırılmasını gerektirdiğini göstermektedir.

Bu dönemde Kindi (801-873) gibi bilginler de çeviri hareketine katkı sunarak, Arap dünyasında yeni felsefi fikirlerin yayılmasını sağlamışlardır. Kindi'nin felsefi çevirilere olan ilgisi, yalnızca Aristoteles'in metinlerini aktarmakla sınırlı kalmamış, aynı zamanda bu metinler üzerine yaptığı yorumlarla onların İslam düşüncesi içindeki konumunu da belirlemiştir. Çeviri hareketi ile felsefi sorgulamanın bu dinamik etkileşimi, Arapçanın felsefi bir dil olarak gelişmesine önemli bir katkı sağlamış ve gelecek nesil düşünürler için sağlam bir temel oluşturmuştur.

Arap felsefesindeki kilit isimler, özellikle Farabi (Kaya, 1995, ss. 162-163). İbni Sina (Alper, 1999, ss. 353-358) ve İbni Rüşd (Bardakoğlu, 2014, ss. 254-257) dil ile felsefi söylem arasındaki derin ilişkiyi şekillendirmede önemli roller oynamışlardır. Farabi'nin katkıları, özellikle mantığı dille bütünleştirmesi yoluyla, gelecekteki felsefi araştırmalar için temel bir çerçeve oluşturmuş ve bu, İbni Sina ve İbni Rüşd gibi sonraki düşünürleri büyük ölçüde etkilemiştir. Fikirleri, determinizm ve bilimlerin sınıflandırılması gibi karmaşık temaları ele alan Skolastik tartışmalardaki varlıklarıyla kanıtlandığı gibi, daha geniş entelektüel gelenekler içinde yankı bulmuştur. Öte yandan Farabi'nin çalışmalarının, Latin dünyasında kendisine atfedilen çeşitli isimlerle açıkça görülen bu kültürlerarası tanınması, Arap ve Batı felsefesi arasında bir diyalogu teşvik etmedeki önemini vurgulamaktadır (Kaya, 1995, ss. 162-163). El-Farabi'nin ölümünü izleyen iki yüzyıl boyunca ortaya çıkan felsefi manzara, birçok Arap yazarın kendi eserlerinde felsefi söylemin nüanslarını keşfetmek için onun mantıksal çerçevelerinden ilham alması nedeniyle önemli ölçüde onun öğretileri tarafından şekillendirilmiştir. Toplu olarak, bu figürler dilin yalnızca bir iletişim aracı olarak değil, aynı zamanda felsefi keşif ve anlayış için kritik bir araç olarak hizmet ettiği zengin bir düşünce dokusuna katkıda bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Çeviri hareketi, Yunan felsefi metinlerinin korunmasında ve bunların Arap edebiyatına entegre edilmesinde önemli bir rol oynamıştır. Bu hareket, klasik edebi eserlerin sistematik olarak Arapçaya dahil edilmesini ve Yunan ve Arap entelektüel gelenekleri arasında bir köprü oluşturulmasını

sağlamıştır (Ayyıldız & Goodman, 2018, ss. 22-26). Bu bağlamda Beytulhikme veya Bilgelik Evi gibi kurumların kurulması, çeviri faaliyetleri için merkezi bir merkez görevi görmüş ve bilginin kültürel sınırlar arasında yayılmasını kolaylaştırmıştır (Topcu & Uras, 2023, ss. 32-39). Bu çeviriler yalnızca metin transferleri değildi; İslam coğrafyasında aktif olarak tartışılmış ve yorumlanmış, özgün düşüncelerin ve felsefi fikirlerin oluşmasına yol açmıştır. Bir kez çevrilen Yunanca metinler, Arap filozoflarının bilgelik arayışlarında temel araçlar haline gelmiş, felsefi soruşturmalarda derinlemesine ilgilenmelerini ve daha geniş bir felsefi söyleme katkıda bulunmalarını sağlamıştır.

Arap dilinin yapısı felsefi söylemi önemli ölçüde etkilemiş, fikirlerin ifade edilme ve tartışılma biçimini şekillendirmiştir. Arapça dilbilgisi ve karmaşık terminolojisi felsefi keşifler için benzersiz zorluklar ve fırsatlar sunmuştur (Arpacık, 2022, s. 49). Dolayısıyla Arap dili, belagat ve retorik zirvesindeyken felsefi gelişmeleri yansıtarak ve bunlara katkıda bulunarak önemli dönüşümler geçirmiştir (İbiş, 2015, s. 94). Arap olmayan unsurlar tarafından İslam'ın kabulü, vahiy dili olan Arapçanın dilbilgisi hatalarından korunmasının önemini daha da vurgulamış ve böylece felsefi söylemdeki rolünü güçlendirmiştir. Dilsel kesinlik ve belagat üzerindeki bu vurgu, yalnızca dili korumakla kalmamış, aynı zamanda felsefi diyalogu da zenginleştirerek nüanslı ve karmaşık tartışmalara olanak sağlamıştır.

Önemli Arap filozoflar, hem Doğu hem de Batı gelenekleri üzerinde kalıcı bir etki bırakarak küresel felsefeye önemli katkılarda bulunmuştur. Genellikle ilk Arap filozofu olarak kabul edilen Kindi gibi şahsiyetler, Yunan felsefi kavramlarını İslam düşüncesiyle bütünleştirmede önemli bir rol oynamıştır (Meçin, 2021, s. 264, 265). Klasik dönemin kesin olarak Arap olduğu bilinen tek filozofu olmasına rağmen Kindi'nin eserleri, gelecekteki filozofların üzerine inşa edebileceği temelleri atmıştır. Platon'un felsefesini İslam öğretileriyle uyumlu hale getirme çabalarıyla bilinen bir diğer önemli şahsiyet Fârâbi, farklı felsefi geleneklerin sentezine daha fazla örnek teşkil etmiştir (Kaya, 2020). Bu filozoflar, yenilikçi fikirleri ve yorumlarıyla İslam dünyasında felsefenin gelişimine katkıda bulunmuş, biçimsel, doğal ve beşeri bilimleri etkilemiştir. Mirasları, Arap filozoflarının küresel felsefi düşüncenin evrimi üzerindeki derin etkisini vurgulayarak felsefi tartışmaları etkilemeye devam etmektedir.

Dolayısıyla İbni Rüşd ve İbni Sina gibi Arap filozofların eserleri, özellikle 13. yüzyıldan 16. yüzyıla kadar Orta Çağ Avrupası'nın entelektüel manzarasını şekillendirmede önemli rol oynamıştır. Genellikle Latinceye çevrilen yazıları, Avrupalı düşünürleri antik Yunan felsefesi ile ortaya çıkan Hristiyan teolojik kaygıları arasındaki boşluğu kapatan zengin bir felsefi fikir zenginliğiyle tanıştırmıştır. Bu kültürlerarası değişim, Batı felsefesini zenginleştirerek metafizik, mantık ve etik üzerine yeni bakış açıları sağlamıştır. Arap felsefesinin etkisi, kendi teolojik ve felsefi yazılarında İbn Rüşd ve İbn Sina'nın fikirleriyle derinlemesine ilgilenen Thomas Aquinas gibi düşünürlerin eserlerinde açıkça görülebilir. Aquinas, özellikle epistemoloji, metafizik ve Tanrı'nın varlığına dair kanıtlar konusunda İbn Sina ve İbn Rüşd'ün yorumlarından etkilenmiş ve bu etkileri kendi düşünce sistemine entegre etmiştir.

Özellikle, Aquinas'ın en önemli eserlerinden biri olan *Summa Theologica*'da Tanrı'nın varlığına dair sunduğu beş kanıt (*Quinque Viae*), İbn Sina'nın "vacibü'l-vücûd" (zorunlu varlık) kavramıyla büyük benzerlikler taşımaktadır. İbn Sina, *eş-Şifâ* adlı eserinde Tanrı'yı, varlığı zorunlu olan, yani var olmaması mümkün olmayan bir varlık olarak tanımlar (İbn Sina, 2005, s. 48-52). Aquinas da benzer şekilde, zorunlu ve mümkün varlık ayrımını yaparak Tanrı'nın varlığını kanıtlamaya çalışır (*Summa Theologica*, I, q.2, a.3).

Ayrıca, Aquinas'ın *De Ente et Essentia* (Varlık ve Mahiyet Üzerine) adlı eserinde, İbn Sina'nın mahiyet ve varlık ayrımı üzerine yaptığı analizlerden etkilendiği açıktır. İbn Sina, mahiyetin varlıktan bağımsız olarak düşünülebileceğini ve varlığın mahiyete sonradan eklenen bir özellik olduğunu savunmuştur (*eş-Şifâ*, 2005, s. 78-85). Aquinas, bu ayrımı benimseyerek, mahiyetin (quidditas) varlıktan (esse) ayrı bir ilke olduğunu ifade etmiş ve Tanrı'nın varlık ve mahiyetinin özdeş olduğunu ileri sürmüştür (*De Ente et Essentia*, c. 4-5).

Bu cümleden olarak Arap dilinin Arap dünyasında felsefenin gelişimi üzerindeki etkisi derin ve kapsamlı olmuştur. Tarihsel bağlam, özellikle çeviri hareketi, Yunan felsefi metinlerinin korunması ve yayılmasında önemli bir rol oynamış ve böylece dönemin entelektüel manzarasını şekillendirmiştir. Arap dilinin benzersiz yapısı, önde gelen Arap düşünürlerin küresel felsefeye önemli katkılarda bulunmalarına ve İslam teolojisini Helenistik düşünceyle birleştirmelerine olanak tanıyan zengin bir felsefi söylemi

kolaylaştırmıştır. Dahası, Arap geleneği içinde metafizik ve epistemoloji gibi temel felsefi temaların ortaya çıkması, gelecekteki felsefi soruşturmalar için zemin hazırlamış ve etkisini Arap dünyasının ötesine ve Batı düşüncesine kadar genişletmiştir. Dolayısıyla, Arap dili ve felsefe arasındaki etkileşim yalnızca Arapların entelektüel mirasını zenginleştirmekle kalmamış, aynı zamanda tarih boyunca daha geniş felsefi söylemde silinmez bir iz bırakmıştır.

Felsefi Söylem Üzerindeki Dilsel Etki (Arap Dili Örneğinde)

Dil ve felsefi kavramlar arasındaki etkileşim derindir, çünkü farklı diller bu fikirlere ilişkin anlayışımızı ve algımızı önemli ölçüde şekillendirebilir. Örneğin, çeşitli diller belirli kavramlara farklı şekilde öncelik verir ve bu da zaman ve duygu gibi felsefi temaların benzersiz yorumlarına yol açar. Bu durum belirli fikirler bir dilde diğerine kıyasla daha kolay ifade edilebildiğinden, bireylerin bu kavramları nasıl algıladıklarını ve onlarla nasıl etkileşime girdiklerini değiştirebilir. Dahası, dil ve düşünce arasındaki ilişki sabit değildir; bağlama bağlıdır, bu da dilin öneminin kullanıldığı duruma göre değişebileceğini düşündürmektedir. İlginç bir şekilde, diller belirli soyut fikirler için belirli temsillerden yoksun olsa da, bu mutlaka anlayışı engellemez. Bireyler yine de bu kavramlar hakkında düşünebilirler ve bu da dilin sınırlarının bilişsel yeteneklerimizi sınırlamadığını göstermektedir.

Dil yalnızca fikirleri ifade etmek için bir araç olarak hizmet etmez, aynı zamanda bu fikirlerin kavranma ve anlaşılma biçimini aktif olarak şekillendirir. Örneğin, argümantasyon süreci genellikle belirli bir dilde bulunan dilbilgisi ve sözdizimsel yapılardan etkilenir ve bu yapılar düşüncelerin nasıl organize edileceğini belirlemektedir (Carruthers, 1998). Filozoflar kavramlarla etkileşime girdikçe, noktalarını açıklığa kavuşturabilen veya belirsizleştirebilen karmaşık dilsel çerçeveler arasında gezinirler ve bu da dilin biçimsel yönlerinin bir argümanın ikna ediciliğini doğrudan etkilediğini gösterirler (Chapman & Routledge, 2005). Dahası, dilsel kullanımı çevreleyen tarihsel ve bağlamsal faktörler, felsefi tartışmaların ortaya çıktığı bir zemin sağlamakta ve felsefi tutumların genellikle benimsedikleri dilsel biçimlerde geliştiğini düşündürmektedir.

Dil ve kimlik oluşumu arasındaki bağlantı ayrıca dilsel ifadelerin ahlaki ve etik argümanları nasıl şekillendirebileceğini vurgulayarak farklı dilsel

çerçevelerin farklı felsefi sonuçlara yol açabileceği fikrini güçlendirmektedir Ek olarak, kanıt teorisinin evrimi ve dilbilgisi üzerindeki etkisi, dilin yapısal yönlerinin felsefi sorgulamayı nasıl geliştirebileceğini veya sınırlayabileceğini göstermekte ve filozofları argümanlarını bu kısıtlamalara uyacak şekilde uyarlamaya zorlamaktadır.

Sonuç olarak, bu karmaşık ilişki, felsefi argümanlar formüle edilirken dilsel yapıları dikkate almanın gerekliliğini vurgulamaktadır; zira bunlar yalnızca bir iletişim aracı olarak değil aynı zamanda düşüncenin kendisinin temel bir unsuru (Hacking, 1975) olarak da hizmet etmektedir.

Bu bağlamda dilsel yapıların felsefi söylem üzerindeki etkisi, entelektüel mirasın korunması ve geliştirilmesi için önemli bir araç olarak hizmet eden Arap dilinin oynadığı merkezi rol ile belirgin bir şekilde örneklendirilmektedir. Ayrıca Arapçanın antik Yunan ve Latin gelenekleri için kültürel bir araç olarak işlevi, felsefi fikirlerin iletimi ve evrimi üzerindeki önemli etkisini vurgulamaktadır (Mohd. Shamsuddin & Hj. Ahmad, 2018, s. 2). İslam'ın Altın Çağı boyunca, çeviri hareketi gelişti ve Yunanca ve Latince metinler Arapçaya çevrildi; bu, yalnızca bu eserleri korumakla kalmadı, aynı zamanda İslam dünyasında genişlemelerine ve uyarlanmalarına da olanak tanıdı (Mohd. Shamsuddin & Hj. Ahmad, 2018, s. 4-5). Arapça konuşan bilginlerin entelektüel katkılarıyla birleşen bu çeviri çabası, Arapçayı çeşitli bilimsel ve felsefi alanlarda baskın dil olarak yerleştirdi. Sonuç olarak Arapça, Arap dünyası genelinde çeşitli kültürleri ve halkları birbirine bağlayan, paylaşılan bir entelektüel geleneği besleyen birleştirici bir güç haline gelmiştir. Dilin felsefi ve mantıksal söylem için bir araç olarak oynadığı rol, o dönemin entelektüel manzarasını şekillendiren ve gelecekteki gelişmelerin önünü açan derin etkisini daha da kanıtlıyor. Bu zengin mirasın sürdürülebilmesi için Arapça metinlerle akademik etkileşimin sürdürülmesi, küresel bilgiye katkılarının korunması ve yeniden canlandırılması büyük önem taşımaktadır.

Arapça, özellikle zengin düşünce geleneği ve benzersiz yapısı aracılığıyla felsefi fikirlerin kavramsal çerçevelerini önemli ölçüde şekillendirmiştir. Bu hususta en dikkat çekici katkılardan biri, öz ve varoluş arasındaki ayrımı çizen İbni Sina'nın doktrindir. Bu ayrım, varlığın ve gerçekliğin doğası etrafındaki metafizik tartışmaları şekillendirerek Arapça, İbranice ve Latince dahil olmak üzere çeşitli kültürleri derinden etkilemiş olmasındır.

İbni Sina'nın evrenseli sorgulaması Arap felsefi çerçevesinin öz ve evrensellik arasında ayrımı göstermekte ve evrenselliğin yalnızca bir özde birden fazla dış nesnede mevcut olduğunda ortaya çıktığını öne sürmektedir. Yine Arapçanın dilsel özellikleri felsefi söylemde argümantasyonu ve muhakemeyi önemli ölçüde şekillendirmekte ve fikirlerin sunulma ve yorumlanma biçimini etkilemektedir. Konuşmanın ve belagatin doğruluğu, retorik sanatının felsefi argümanların etkinliğini sağladığı Arap kültüründe tarihsel olarak büyük önem arz etmektedir. Belagat üzerindeki bu kültürel vurgu, mantıksal netliği gizleyebilecek ancak ikna edici çekiciliği artırabilecek bilimsel olmayan argümantasyon biçimlerine yönelik bir tercihe bu yönüyle de yol açmaktadır.

Bu cümleden olarak Arapçanın yapısı ve stili de muhakemenin nüanslarını etkilemektedir; Örneğin, Arapçanın söylemsel yapısı, Batı felsefi geleneklerinde tercih edilen özlü biçimlerden farklılaşabilen daha ayrıntılı argümantasyon stratejilerine olanak tanıyarak ön plana çıkmaktadır. Dahası, dini ve milliyetçi söylemin felsefi argümantasyona entegre edilmesi, dilin yalnızca fikirleri iletmekle kalmayıp aynı zamanda kültürel kimliği de nasıl somutlaştırdığını yansıtmaktadır. Bu etkileşim, dilin, hayal gücü ve akıl gibi kavramların nasıl ifade edildiğini etkileyen dilsel modeller gibi, akıl yürütme süreçlerinin altında yatan felsefi varsayımları şekillendirdiğini de öne sürerek dilin felsefi yaklaşımlarında tesirini gözler önüne sermektedir. Dolayısıyla Arapçanın benzersiz özellikleri yalnızca felsefi tartışmaların içeriğini etkilemekle kalmamakta, aynı zamanda argümanların inşa edildiği ve anlaşıldığı çerçeveyi de oluşturarak Arap felsefi geleneklerinde dil ile düşünce arasındaki karmaşık ilişkiyi vurgulayacak eklektik bir yapı ortaya koymaktadır.

Arap dilinin yapısı felsefi düşüncüyü önemli ölçüde şekillendirmiş ve dilsel biçim ile entelektüel içerik arasındaki derin etkileşimi ortaya koymuştur. Zengin morfolojisi ve sözdizimi ile Arapça, felsefi yaklaşımları kapsayabilen benzersiz bir düşünme biçimini teşvik etmiştir. Örneğin, dilbilgisi yapıları, özellikle de nahiv (dil bilgisi) ile ilgili olanlar, soyut kavramları ifade etmede belirli bir kesinlik ve açıklık düzeyini teşvik ederek daha tutarlı felsefi fikirlere imkan tanımıştır (Smarandache & Osman, 2007). Bu kesinlik, düşünürlerin nüanslı argümanları dile getirmelerini ve Yunan geleneğinden olanlar gibi daha önceki filozofların eserleriyle etkileşime

girmelerini sağlarken aynı zamanda yerel düşünceyi de entegre etmelerini sağladığı için hayati önem taşımaktaydı. Dahası, Stoacı felsefenin İslam mantığı ve teolojisi üzerindeki etkisi, Arapçanın yapısal özelliklerinin yabancı felsefi çerçevelerin dahil edilmesini ve uyarlanmasını nasıl kolaylaştırdığını ve İslam felsefi söylemini zenginleştiren bir senteze nasıl izin verdiğini de gözler önüne sermektedir. Bu yönüyle Arapçanın kayda değer nitelikleri, çağdaş toplumda yankı bulmaya ve gelişmeye devam eden belirgin bir felsefi geleneğin yönlendirilmesinde etkili olarak felsefede dilsel etkiyi bir kez daha ortaya koymaktadır.

Arapça kelime dağarcığı, çeşitli kültürlerde felsefi söylemi önemli ölçüde etkilemiş, uyarlanabilirliğini ve geniş kapsamlı etkisini göstermiştir. Bu etkinin dikkate değer yönlerinden biri, Arapça mantığının teknik terimlerinin Farsça, Türkçe, İbranice ve Urduca gibi dillere çevrildiği ve uyarlandığı süreçtir. Bu dilsel değişim, Arapçanın felsefi düşünce için bir ortam görevi görürken, temel kavramların dil engellerini aşabileceğini ve daha geniş bir entelektüel diyaloga izin verebileceğini de göstermektedir. Örneğin, on sekizinci yüzyıl Marunilerinin Arapça yazıları, farklı dil gelenekleri ve felsefi çerçeveler arasındaki karmaşık etkileşimi ortaya koyması bakımından önemlidir. Bu tür örnekler, Arapçadaki tüm felsefi eserlerin tamamen Arapça bir mantığı yansıtmadığını ve felsefi söylemi zenginleştiren karmaşık bir kültürel etki katmanını ortaya koyduğunu vurgulamaktadır. Dahası, Arapça mantığı Arapça dilinde yazılmış metinlerle sınırlı değildir; felsefi özünü korurken diğer dillerde de etkili bir şekilde kendini göstermektedir. Dolayısıyla Arapça kelime dağarcığının ve kavramlarının çeşitli felsefi söylemlere entegre edilmesi, farklı medeniyetler arasında düşünceyi şekillendirmeye devam eden dinamik bir alışverişin altını çizerek ön plana çıkarmakta ve ilgili dilsel etkiyi göstermektedir.

Arapça ve felsefe ilişkisinde dilsel etkisinin başka bir boyutu olan ve felsefi metinlerin Arapçaya çevrilmesi hususu da Arap felsefesinin gidişatını şekillendirmede önemli bir rol oynamış ve Arap dilinde entelektüel düşüncede önemli bir dönüşüme işaret etmiştir. Bu süreç, İskenderiye filozoflarının dikte ettiği kapsamlı bir metin yelpazesini derleyen ve kapsamlı mantıksal sorgulama beklentisini yansıtan bir dinamizm ortaya koymuştur. Bu yönüyle çeviri hareketi yalnızca Arap felsefi söylemini zenginleştirmekle kalmamış, aynı zamanda gelecekteki entelektüel zorluklar ve

gelişmeler için de dinamik bir temel de oluşturmuştur.

Arapça dilindeki dil çeşitliliği, felsefi fikirlerin yayılmasını önemli ölçüde etkilemiş, bilgi alışverişinde hem kolaylaştırıcı hem de engelleyici rol oynamıştır. Arapçanın zengin dilsel başarısı, felsefi düşüncenin İslam dünyasında hızla gelişmesini ve yayılmasını sağlamış, karmaşık fikirlerin ifade edilebileceği ve paylaşılabileceği bir ortam yaratmıştır.

Arapça, İslam imparatorluğunun ortak dili haline geldikçe, felsefi ve tıbbi metinlerin çevirileri yaygınlaşarak, bilginin daha geniş bir kitleye erişilebilirliğini artırmıştır (Wahba, 2014). Ancak, bu çeşitlilik aynı zamanda kavramsal ve dilsel zorluklara da yol açmıştır, çünkü farklı bölgeler ve kültürler çeşitli anlamları iletmek için aynı kelimeleri kullanmış ve bu da bilginler arasında olası yanlış anlamalara neden olmuştur (Suleiman, 2019). Bu olgu, tarih boyunca devam eden bir gelenek olan Arap mantığı bağlamında özellikle belirgindir ve dilsel nüansların felsefi söylemi nasıl şekillendirdiğini net bir biçimde vurgulamaktadır. Dahası, medrese gibi kurumların kurulması, felsefi fikirlerin tartışılması ve öğretilmesi için merkez görevi görmüş ve entelektüel büyümeyi teşvik etmede dilsel çeşitliliğin rolünü daha da sağlamlaştırmıştır (Büyükkada, 2019, ss. 175-181). Bu gelişmelere rağmen, konuşma ve dilin bozulması, felsefi sorgulama ve ifadeyi engelleyebilecek net iletişim için önemli zorluklar da ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle, Arapçanın dilsel çeşitliliği felsefi fikirlerin iletilmesinde önemli bir rol oynarken, aynı zamanda bu fikirlerin zamanla anlaşılma ve geliştirilme biçimini şekillendiren karmaşıklıklar da ortaya çıkarmıştır.

Bu cümleden olarak Arap dili ile felsefi söylem arasındaki dilsel etkileşim, entelektüel gelişimin hem Doğu hem de Batı düşüncesini şekillendiren dinamik yaklaşımların derin katkılarına zemin hazırladığı İslam'ın Altın Çağı'nda dokunmuş zengin bir düşünsel iklim ortaya çıkarmıştır. Arapçanın benzersiz söz dizimsel ve anlamsal yapıları yalnızca felsefi kavramların derinliğini artırmakla kalmamış, aynı zamanda söylemi zenginleştiren belirgin metaforlar ve retorik stiller de sunmuştur. Çağdaş felsefi yaklaşımlar ortaya konulurken Arapça dilsel etkilerinin önemi, Arapça konuşulan bölgelerdeki modern düşüncüyü bilgilendirmeye ve diğer dil gelenekleriyle karşılaştırmalı analizleri davet etmeye devam etmiştir. Dahası, çeviri eylemi, Arapçada doğan felsefi fikirlerin küresel olarak yankı bulmasını sağlayan önemli bir köprü görevi görmüştür. Dolayısıyla Arapçanın dilsel nüanslarını

anlamak yalnızca tarihsel felsefelere ışık tutmakla kalmayıp, aynı zamanda diller ve fikirler arasındaki devam eden diyaloga daha fazla değer verilmesini de sağlayarak felsefenin entelektüel bir uğraş olduğu kadar dilsel bir çaba olduğunu da araştırmacılara göstermiştir.

Sonuç

Arap dili ile felsefe arasındaki ilişkinin, tarihsel bağlamlardan çağdaş söyleme kadar uzanan derin etkileri bulunmaktadır. Erken İslam düşüncesi için bir araç olarak Arapçanın zengin mirası ve İslam öncesi ideolojilerin etkisi, felsefi diyalogları şekillendirmiş ve benzersiz bir entelektüel gelenek oluşturmuştur. Anlamsal derinlik ve yapısal nüanslarla karakterize edilen Arapçanın dilsel özellikleri, karmaşık felsefi ifadeleri kolaylaştırmış ve çeşitli argümanlara ve yorumlara olanak sağlamıştır. Dahası, çeviri hareketleri aracılığıyla Arap ve Batı felsefi gelenekleri arasındaki etkileşim, Arap filozoflarının Avrupa entelektüel manzaraları üzerindeki etkisini sergileyen dinamik bir fikir alışverişini de teşvik etmiştir. Geleceğe baktığımızda, Arap dilinin modern felsefi tartışmalardaki devam eden önemi, araştırmacılar ve düşünürler için hem zorluklar hem de fırsatlar sunmaktadır. İnsan düşüncesinin ve anlayışının daha geniş dokusuna hayati bir katkıda bulunmaya devam ettiği için, Arap felsefesinin mirasını küresel bir bağlamda tanımak ve onunla etkileşim kurmak bu noktada önem arz etmektedir.

Dil ve felsefi söylem arasındaki karmaşık ilişki ise dilsel yapıların ve kavramların gerçeklik anlayışımızı düşünme ve ifade etme biçimimiz üzerindeki çok yönlü etkisini vurgulamaktadır. Bu bağlamda dilsel ifadedeki farklılıklar zengin bir felsefi bakış açısı çeşitliliğine yol açarak dilin yalnızca iletişim için bir araç olarak değil, aynı zamanda anlam inşasında temel bir araç olarak da hizmet ettiğini bizlere göstermektedir. Dil ve düşünce arasındaki etkileşimi keşfetmeye devam ettikçe, felsefi araştırmalarımızın içinde bulunduğumuz dilsel bağlamlara derinden gömülü olduğu ve bizi seçtiğimiz kelimelere ve ilham verdiği düşüncelere dikkat etmeye zorladığı giderek daha da netleşmektedir.

Arap dili, zengin dilsel özellikleri ve tarihsel bağlamından kaynaklanan, tarih boyunca felsefi söylemi şekillendirmede önemli bir rol oynamıştır. Erken İslam bilginlerinin etkilediği bir düşünce ortamı olarak ortaya çıkışından küresel felsefi geleneklere entegrasyonuna kadar Arap dili,

nüanslı felsefi kavramlara izin veren benzersiz bir dilbilgisi yapısı ve zengin bir sözcük zenginliği sağlamıştır. Çeviri hareketi ve Yunanca ve Farsça metinlerle etkileşim, Arap dilinin felsefi fikirler için bir kanal olarak rolünü daha da sağlamlaştırmış; ve Batı düşüncesini önemli ölçüde etkilemiştir. Günümüzde, çağdaş Arap filozoflar küresel diyaloglara katkıda bulunmaya devam ederek dilin felsefi tartışmalarda alakalı kalmasını sağlamaktadır. Geleceğe baktığımızda, Arap dilinin felsefi söylem üzerindeki kalıcı etkisi, giderek daha fazla birbirine bağlı bir dünyada daha derin bir anlayışı ve kültürler arası etkileşimi teşvik etmeyi vaat etmektedir.

Kaynaklar

- Abdul-Jabbar, W. (2023). *Medieval Muslim philosophers and intercultural communication: Toward a dialogical paradigm in education*. Routledge.
- Al-Harrasi, A. N. K. (2001). *Metaphor in (Arabic-into-English) Translation with Specific Reference to Metaphorical Concepts and Expressions in Political Discourse* [Doktora Tezi, Aston University]. https://publications.aston.ac.uk/id/eprint/14839/1/AL_Harrasi_ANK_2001.pdf
- Alper, Ö. M. (1999). İbn Sînâ. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 20, ss. 353-358). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Arpacık, M. E. (2022). Teolojik Yaklaşımların Arap Gramerine Etkisi. *Artuklu İnsan ve Toplum Bilim Dergisi*, 7(1), 36-53.
- Ayyıldız, E., & Goodman, L. E. (2018). Arap Edebiyatındaki Yunan Etkisi. *Nüşba*, 18(47), 15-44.
- Bardakoğlu, A. (2014). İbn-i Rüşt. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 20, ss. 254-257). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Boyalık, M. T. (t.y.). *İslam Düşüncesinde Dil Felsefesinin Teşekkül Dönemi*. İslam Düşünce Atlası. <https://islamdusunceatlasi.org/klasik-donemde-dil-felsefesi>
- Büyükada, S. (2019). The Development of Arabic Logic (1200-1800). *Manlık Araştırmaları Dergisi*, 1, 175-181.
- Carruthers, P. (1998). *Language, Thought and Consciousness: An Essay in Philosophical Psychology*. Cambridge University Press.
- Chapman, S., & Routledge, C. (2005). *Key Thinkers in Linguistics and The Philosophy of Language*. Oxford University Press.

- Chejne, A. G. (1968). *The Arabic Language: Its Role in History*. University of Minnesota Press.
- Corbin, H. (2014). *History of Islamic Philosophy*. Routledge.
- Hacking, I. (1975). *Why Does Language Matter to Philosophy?* Cambridge University Press.
- Hourani, A. (2013). *A History of The Arab Peoples: Updated Edition*. Faber & Faber.
- Ismail, A. (2014). Philosophy, Language Policy and The Knowledge Society. İçinde *Education for a Knowledge Society in Arabian Gulf Countries* (ss. 37-57). Emerald Group Publishing Limited.
- İbiş, M. (2015). *Arap Dilinde Âmmice ve Fushâ Tartışmaları*. [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi].
- Kaya, M. (1995). Farabi. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 12, ss. 162-163). Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Mardin, Ş. (1989). Culture Change and The Intellectual: A Study of The Effects of Secularization in Modern Turkey: Necip Fazıl and the Nakşibendi. İçinde *Cultural Transitions in The Middle East* (ss. 189-213). Brill.
- Meçin, M. (2021). İslâm Felsefesini Tanımlama Yaklaşımları Üzerine. *İlahiyat Tetkikleri Dergisi*, 56, 259-282.
- Mohd. Shamsuddin, S., & Hj. Ahmad, S. S. B. (2018). Modernization of Arab Linguistic Sciences in Modern Age. *Preprints*. <https://doi.org/10.20944/preprints201801.0197.v1>.
- Nakhilawi, H. A. M. (2016). *Ethnosemantic, pragmatic, and textual analysis of kinship terms in Arabic and English discourse* [Doktora Tezi, Universiti Sains Malaysia].
- Putri, R. C., & Priyoyudanto, F. (2023). The Transmission System of the Greco-Arabic Translation Movement during the Abbasid Era and its Philosophical Contribution. *Jurnal Sejarah Peradaban Islam*, 7(1), 9-20.
- Rahman, S., & Street, T. (2008). *The Unity of Science in The Arabic Tradition: Science, Logic, Epistemology and Their Interactions*. Springer.
- Smarandache, F., & Osman, S. (2007). *Neutrosophy in Arabic Philosophy (English language version)*. Infinite Study.
- Suleiman, Y. (2019). *Arabic Language and National Identity: A Study in*

Ideology. Edinburgh University Press.

Topcu, C., & Uras, A. (2023). Arap Dünyası Çeviri Hareketine Sosyolojik Bakış: Beytül Hikme ve Hunayn Bin İshak. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 27(1), 28-44.

Versteegh, K. (2014). *The Arabic Language*. Edinburgh University Press.

Wahba, K. M., England, L., & Taha, Z. A. (Eds.). (2014). *Handbook for Arabic Language Teaching Professionals in The 21st Century*. Routledge.

Öz: Arap dili ile felsefe arasındaki ilişki, Arapça çevirilerin Yunan felsefi metinleri üzerindeki derin etkisini vurgulayan zengin bir tarihsel dokuyla ön plana çıkmaktadır. Bu çeviriler yalnızca kadim bilgeliği korumakla kalmamış, aynı zamanda Arap dili içinde benzersiz bir felsefi terminolojinin geliştirilmesini de kolaylaştırarak daha önce ulaşılamayan nüanslı tartışmalara olanak sağlamıştır. Bu bağlamda Arap filozofların katkıları, Doğu ve Batı felsefi düşüncesini birbirine bağlamada ve her iki geleneği de zenginleştiren bir diyalogu teşvik etmede başat tesirler yapmıştır. Felsefi söylemin derinliklerini keşfetmeye devam ettikçe, Arap dilinin yalnızca bir iletişim aracı değil, aynı zamanda kültürler arasında felsefi sorgulamayı şekillendiren ve etkileyen hayati bir güç olduğu giderek daha da netleşmiştir. Bu dinamik ilişki bizi dil ve düşüncenin birbirine bağlılığını ortaya koyarken felsefenin bir bütün olarak ilerlemesinde dilsel çeşitliliğin önemini tanıtmamızı da sağlamaktadır. Buna göre çalışmamız Arap dili ve Felsefe ilişkisinden hareketle felsefi söylem üzerinde dilsel etkinin tespiti ve analizini ortaya koymayı amaçlamıştır. Literatür kaynaklarından hareketle tamamlanan çalışmada araştırma, inceleme ve analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dil, Arap dili, Felsefe, Felsefi söylem, Dilsel etki.

